

TARTIŞMA/GÖZLEM VE GÖRÜŞLER

TTB NE YAPMALI?

Kayıhan PALA*

"Türk Tabipleri Birliği (TTB) önümüzdeki iki yıl boyunca ne yapmalı?" sorusunun yanıtını tek sözcük ile vermek gerekirse, kanımca seçilebilecek sözcüklerin en önemlilerinden biri "kitleselleşmeli" olurdu. TTB kitleselleşmeli. Çünkü TTB güç olmalı güçlü olmalı.

Yaklaşık on yıl önce TTB ve tabip odalarına aday olan "Etkin-Demokratik TTB Grubu" nun erişmeyi amaçladığı üç temel hedeften **kurumsallaşma** önemli ölçüde başarılı, **demokratikleşme** "Demokrasi" tanımında sağlanan uzlaşma ölçüsünde gerçekleştirilmiş ancak **kitleselleşme** konusunda ne yazık ki önemli bir atılamamıştır; hatta gerileme olmuştur...

TTB yapmak istediklerini "Güç" oranında gerçekleştirebileceği bir Türkiye ortamında, ancak en zayıf üyesi kadar güçlü olabileceğinin bilinciyle, kitleselleşmek hedefine ulaşmak amacıyla sıradan hekimlerle (TTB ve tabip odalarına katılmayan) buluşma yüzeyini artırmakla işe başlamalı. Sıradan hekimle buluşmanın yolu, sıradan hekimin yaşamında yer almaktan geçiyor.

Hekimlerin yaşamında nasıl yer alacağız? Sihirli yanıtı bilen var mı bilemiyorum; ama benim tek ve doğru bir yanıtım yok. Hekimlerin mesleki ve sınıfsal konumu, amaçladığımız buluşmanın en önemli açmazları olarak karşımızda duruyor. Pratisyen hekimle üç yan dal uzmanı öğretim üyesinin, yalnızca kamudan aldığı maaşla geçinmeye çalışan hekimle onun otuz katı kadar para kazanan hekimin bir arada bulunduğu bir meslek örgütü olduğu için TTB, örgüt politikası/işlevi ile tüm hekimlerin buluşma yüzeyini artırmak çok zor gibi görünüyor.

Peki, hekimler içerisinde bir "hedef kitle" tanımlayıp bu kitle ile buluşmayı seçebilir miyiz? Bana başarılması daha kolay bir hedef olarak görünüyor. Bu buluşma kitleselleşme midir? diye sorulursa herhalde "Bir ölçüde" diye yanıt verilebilir.

Hedef kitle fikrinde anlaşılırsa, sıra kitleyi tanımlamaya geliyor. Bu tanımlamayı yapabilmek için hekimlerin mesleki ve sınıfsal konumlarına ilişkin verilere gereksinim duyuyoruz. Yalnızca kamuda çalışan hekimlerin oranı, hekimlerin yaşadığı yerler, illere göre tabip odasına üye olma oranları vb. Tanımlama ilkelerine gelince, (çerçevesi çizilmek koşuluyla) iyi hekimlik yapanlar, emeği ile geçinenler, duyarlı olanlar ve muhalif/mücadeleci tavrı benimseyenler vb. ilkeler öne çıkabilir.

Kitleselleşme elbette araç, amaç değil, amaç hekimlik ortamına müdahale üzerinden "Herkese eşit sağlık",

"Hekimlerin insanca yaşayabilmelerine yetecek ücret", "Temel tıp eğitiminin toplumun gereksinimlerine yönelik olarak düzenlenmesi", "Mezuniyet sonrası sürekli tıp eğitiminin kurumsallaşmasının sağlanması", "Yeni tıp fakültelerinin açılmasının önlenmesi", Niteliksiz tıp fakültelerinin kapatılmasının sağlanması", "İşkencenin önlenmesi", "Düşünmenin suç olmaktan çıkarılması", "Hekim istihdamında söz sahibi olunması", "Tüm hekimlerin meslek örgütlerine üye olmalarının sağlanması" vb. kısa/orta verimli hedeflere ulaşılmasıdır.

Yukarıda sıralanan hedeflerin yıllardır söylenmesine karşın, olumlu hiçbir gelişmenin yaşanmaması Türk Tabipleri Birliği'ni yeni bir arayışa yönlendirmelidir. "Artık Yeter" sloganı ihtiyaç/mücadele hattı üzerinden tanımlanır ve hedef kitle ile buluşma sağlanırsa, bir miktar yol almanın olanaklı olduğunu düşünüyorum. TTB bunu 1986 sonrasında beyaz eylemlerle gerçekleştiren bir örgüt olmanın verdiği deneyimle yine başarabilir diye düşünüyorum.

Mevcut ücretler ile Başbakanlık tarafından hazırlanan yeni personel yasa tasarısı taslağında uzman çavuşa verilecek aylığın 9. sınıftan, uzman hekime verilecek aylığın 11. sınıftan ve pratisyen hekime verilecek aylığın 12. sınıftan verilmesinin uygun bulunmasının kamuda çalışan hekimlerle TTB'yi buluşturacak bir zemin olduğunu düşünüyorum. 17 Ağustos depremi sıradan insanları, birinci yılında (televizyonda canlı yayında) devletin en üst kademelerinde görev yapanlara "Plancı değil pilavcı bunlar" diyen insanlara dönüşmüştür. Zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi olmayan insanların evrimi, vahşi kapitalist sürecin kaçınılmaz bir sonucu olarak artık yeni bir dönüşüme yönelmiştir. Yapılacak iş küresel rüzgardan daha etkili bir rüzgar ile, belki bir fırtına ile geminin doğru limana yanaştırılmasının sağlanmasıdır. Emekçilerin Seattle deneyimi iyi bir örnek olarak karşımızda durmaktadır.

TTB açısından doğru liman bilinmekle birlikte, rüzgarın oluşturulmasında yaşanan sıkıntı aşılamamaktadır. Yaşam dayatmaktadır. Bu dayatmaya karşı hekimler ikinci, üçüncü hatta dördüncü işte çalışmaya başlayarak direnmeye çalışmaktadırlar. Bütün bunların dışında özellikle Sağlık Bakanlığındaki artık "Kötü yönetim" olarak bile tanımlanamayacak kadrolaşma ve keyfi yönetim anlayışı hekimleri iyiden iyiyeye bunalıtmıştır.

Sıradan hekimin ya kendiliğinden içinde yer alacağı ya da kapılacağı rüzgarın ilk üflediği zaman ve zemin uygun gibi görünmektedir ve bu rüzgarın oluşumu hekimlerin özlük hakları mücadelesi için örgüt aktiviteleri tarafından tetiklenebilir.

*Bursa Tabip Odası 1994-1998 Dönemi Genel Sekreteri